

А. В. Гадіак,

слухач магістратури кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування,
Національний університет охорони здоров'я України імені П. А. Шупика

ORCID ID: 0000-0003-4234-9625

В. П. Писаренко,

д. держ. упр., професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування,
Національний університет охорони здоров'я України імені П. А. Шупика

ORCID ID: 0000-0003-4789-5756

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.7.113

ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

L. Gadiiak,

Master's student of the Department of Management health care and public administration,
Shupyk National Healthcare University of Ukraine Kyiv, Ukraine

V. Pysarenko,

Doctor of Sciences in Public Administration, Professor of the Department of Healthcare

Management and Public Administration, Shupyk National Healthcare University of Ukraine Kyiv, Ukraine

LOGISTICS APPROACH IN HEALTHCARE MANAGEMENT

У статті досліджується логістичний підхід як один із найважливіших структурних елементів у системі управління медичним закладом охорони здоров'я у сучасних медичних відносинах. Визначено особливості застосування логістичного підходу в управлінні потоковими процесами медичних закладів. Встановлено, що перевагою від логістичних підходів в системі управління медичним закладом в загальному є можливість використання ринкових механізмів ефективного контролю за ресурсами, а також впливу на стратегію і тактику діяльності даного закладу. Проаналізовано сутність категорії "логістика" і "логістична система" як складну багаторівневу і багатокомпонентну систему заходів, спроможну забезпечити ефективне функціонування медичних закладів й розвиток сфери охорони здоров'я та визначені структурні показники логістики. Розглянуто основні функції та складові логістичної системи. Виокремлено елементи логістики медичного постачання ресурсів у медичні заклади. Досліджено необхідність використання логістичних підходів у практику діяльності медичних закладів, поруч із висвітленням напрямів її можливого застосування, а саме: управлінський напрямок, кадрова політика, ресурси та фінанси. Описано найефективніші логістичні підходи для застосування у практику діяльності медичних закладів в управлінській діяльності задля забезпечення функціонування зазначених установ та надання якісних медичних послуг пацієнтам. Виокремлено переваги від втілення логістичних підходів у практику управлінської діяльності медичних закладів. Окреслено основні напрями застосування логістичних підходів для вдосконалення управління медичним закладом та його ресурсами. Обґрунтовано необхідність впровадження логістичних підходів в управлінні медичним закладом охорони здоров'я з метою вироблення стратегій підвищення якості медичних послуг у XXI ст. та поточного рівня організації роботи даних закладів. Сформовано висновок про необхідність вдосконалення системи логістики і логістичних підходів в управлінні медичним закладом. За результатами дослідження сформовано обґрунтовані висновки.

The article examines the logistical approach as one of the most important structural elements in the management system of a health care facility in modern medical relations. Peculiarities of

application of logistic approach in management of flow processes of medical institutions are determined. It is established that the advantage of logistical approaches in the management system of a medical institution in general is the possibility of using market mechanisms of effective control over resources, as well as the impact on the strategy and tactics of the institution. The essence of the categories "logistics" and "logistics system" as a complex multi-level and multi-component system of measures capable of ensuring the effective functioning of medical institutions and the development of health care and structural indicators of logistics are analyzed. The main functions and components of the logistics system are considered. Elements of logistics of medical supply of resources to medical institutions are singled out. The necessity of using logistic approaches in the practice of medical institutions' activity, along with the coverage of the directions of its possible application, namely the management direction, personnel policy, resources and finances, is investigated. The most effective logistical approaches for application in practice of activity of medical establishments in administrative activity for maintenance of functioning of these establishments and rendering of qualitative medical services to patients are described. The advantages of the implementation of logistics approaches in the practice of management of medical institutions are highlighted. The main directions of application of logistic approaches for improvement of management of a medical institution and its resources are outlined. The necessity of introduction of logistic approaches in management of a medical institution of health care for the purpose of working out of strategies of increase of quality of medical services in the XXI century is proved. and the current level of organization of these institutions. The conclusion about the need to improve the logistics system and logistics approaches in the management of a medical institution is formed. Based on the results of the study, substantiated conclusions were formed.

Ключові слова: логістика, логістичні підходи, логістична система, управління медичним закладом, охорона здоров'я, медична установа.

Key words: logistics, logistics approaches, logistics system, medical institution management, health care, medical institution.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Ще декілька років тому застосування логістичних підходів в управлінні не були настільки затребуваними заходами як сьогодні. Сфери застосування логістики в управлінні досить різноманітні та не обмежуються лише складською і транспортною складовою. Досить інтенсивно на сучасному етапі функціонування медичних закладів застосовуються логістичні підходи в управлінні, при цьому необхідно відзначити, що найефективнішою сферою використання зазначених підходів у галуззі охорони здоров'я являється логістичний менеджмент матеріальними потоками. З огляду на всі доступні ресурси і прагнення більш ефективно реалізовувати свої основні функції, будь-яка медична установа потребує застосування елементів системи логістики в управлінні медичним закладом.

Галузь охорони здоров'я, будучи вельми складною соціально-економічною системою, являє собою один з найважливіших індикаторів ступеня розвитку країни. В сьогоденних умовах діяльності медичних закладів виникають різноманітні перепони в ланцюзі постачань, особливо в період пандемії, які, безсумнівно, перш за все, позначаються на ефективності діяльності даних установ та якості обслуговування пацієнтів. Оскільки у всьому світі ефективність роботи медичних закладів та якість наданих медичних послуг вважається основною цільовою функцією системи охорони здоров'я, то актуальність дослідження даної тематики в сучасних соціально-економічних умовах спричинена необхідністю до-

слідження особливостей застосування логістичних підходів в управлінні медичним закладом, задля забезпечення ефективної діяльності даних установ та надання вчасної та якісної медичної допомоги пацієнтам.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Тематику використання логістичних підходів в управлінні медичним закладом досліджує значна кількість науковців. Зокрема, наукові праці А.В. Коломоєць [6], Б. Паласюк [14], В.М. Михальчук [4], В.О. Липчанський [1], В.П. Філіпішин [8], Д.І. Медяник [1], З.В. Гбур [5], Е.В. Хандога [3], І.В. Кочін [3], І.В. Стовбан [13], І.Ю. Скирда [10], М.Б. Щербиніна [10], М.П. Стовбан [13], Н.В. Фігун [12], О.К. Толстанов [2], О.О. Гайволя [3], Р.В. Ціщик [11], Ю.А. Дзелендзяк [12] присвячені аналізу деяких аспектів використання логістичних підходів у управлінні медичним закладом в рамках глобалізаційних процесів та викликів, які вплинули на розвиток та становлення діяльності медичних установ. Значну роботу з аналітичної оцінки медичної галузі здійснюють експерти Міністерства охорони здоров'я України.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою роботи є дослідження особливостей використання логістичних підходів в управлінні медичним закладом та визначення шляхів підвищення ефективності функціонування даних установ у системі охорони здоров'я України. Для досягнення мети визначено такі

завдання: в загальних рисах проаналізувати сучасний стан використання логістичних підходів в управлінні медичним закладом; описати основні логістичні підходи в управлінні медичним закладом; визначити ефективні логістичні підходи в управлінні медичним закладом. Під час проведення дослідження було використано загальнонаукові й спеціальні методи дослідження, зокрема, аналіз і синтез, порівняння, узагальнення, системно-структурний аналіз, графічний та аналітичний методи.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Оскільки наявна система функціонування галузі охорони здоров'я є такою, у якій найважливішу роль відіграє забезпечення належного ринку надання медичних послуг та забезпечення відповідного рівня життя, де у зв'язку з цим основною найважливішою державною внутрішньою функцією будь-якої країни являється охорона здоров'я громадян країни, шляхом державного регулювання ринку, використовуючи ефективні логістичні підходи в управлінні медичним закладом [1, с. 23].

Сучасні системні і процесні підходи до управління зазнали значних видозмін також і в управлінні медичними закладами, застосовуючи нові методики і технології управління ресурсами, які базуються на концепції логістики [2, с. 46].

Практично логістика у медичній сфері зводиться до менеджменту декількох компонентів — системи logisticsmix, до складу якої входять складські приміщення, котрі відносяться до медичних закладів, ресурси, транспортне сполучення (кількість водіїв, терміни доставки, тара, транспорт), упаковка, комплектація, комунікації [3, с. 120].

Під логістикою в медицині науковці пропонують розуміти процес безпосереднього планування, управління та контролю ефективності логістичних потоків, а також транспортування та зберігання лікувальних засобів і медичних виробів. На основі досліджень можна стверджувати, що саме логістичні підходи виступають одним із перспективних напрямів організації матеріального забезпечення медичних установ повсякчас. Виходячи з цього слід зауважити, що логістика не тільки здатна керувати процесами постачання, але також однією з її важливих функцій виступає проведення ефективного лікувально-діагностичного процесу [4, с. 458].

Таким чином, логістика у діяльності закладів охорони здоров'я, розглядається як комплекс заходів, пов'язаних із плануванням, управлінням, контролем за ефективністю керування наявними ресурсами для забезпечення найбільш можливого результату від їх використання, особливо враховуючи вимоги медичних установ [5, с. 91].

Попри широке застосування терміну, з нашої точки зору, трактування логістики є різнобічними, однак усі їх можна розділити на три основні групи, згідно з якими дане поняття виступає у вигляді: напряму в господарській діяльності, що полягає в управлінні матеріальними потоками сфери виробництва та обігу. Цільова орієнтація цієї групи є у своєчасній поставці ресурсів; міждисциплінарного наукового напряму, за допомогою якого відбувається пошук нових можливостей підвищен-

ня ефективності управління матеріальними потоками; підприємницької концепції, способу мислення, що є середовищем творчості бізнесмена з стратегічною орієнтацією його бізнесу.

У результаті вказані групи визначень можна інтегрувати за головною характеристикою логістики як науки — здійснювати організацію потоку всередині медичної установи, тобто протягом усього виробничого ланцюга — від стадії розрахунку з постачальниками до стадії отримання грошей за доставлення товарної продукції до медичної установи [6, с. 153].

Головною перевагою від логістичних підходів у системі охорони здоров'я в загальному є можливість використання ринкових механізмів ефективного контролю за ресурсами, а також впливу на стратегію і тактику діяльності лікувального закладу через формування нових конкурентних переваг для установ на ринку медичних послуг. Застосування логістичних підходів прискорює процес отримання та передачі інформації про необхідні ресурси і в результаті підвищує якість надання медичної допомоги.

Логістика може використовуватися для координації діяльності по ресурсо-забезпеченню як на рівні окремої установи охорони здоров'я, так і системи медичного забезпечення населення в цілому. У медичній сфері логістика при плановому забезпеченні її готовності у повсякденній життєдіяльності та організації швидкого постачання медичних товарів поділяється на: закупівельну, запасів, транспортну, складську, виробничу, інформаційну, митну. У транспортну логістичну систему медичних закладів входить організація доставки пацієнтів, клінічних зразків, медичного обладнання з одного пункту до іншого із врахуванням оптимального маршруту засобів та сил.

Для транспортування клінічних зразків, лікарських засобів, медичного обладнання логістичному підприємству повинні бути представлені вимоги, згідно з якими будуть здійснюватися процеси транспортування: транспортування повинне здійснюватися з використанням спеціального виду транспорту, призначеного для ліків і медичної техніки; необхідно забезпечення спеціалізованими упаковками в разі вимог дотримання певних температурних режимів; повинен проводитися моніторинг, оновлення статусу замовлення на кожному з етапів перевезення; безперервне відстеження вантажу — найважливіша складова процесу надійної доставки товару; потрібно повне дотримання вимог нормативних актів.

Менеджмент матеріальних потоків медичного закладу — це опрацювання циркулюючої в системі логістики наявної інформації. Під інформаційним потоком слід розуміти сукупність повідомлень, які циркулюють в логістиці медичного закладу та зовнішнім середовищем, які необхідні для управління і контролю логістичних систем [7, с. 123—124].

Тому одним із базових термінів логістики є поняття логістичної системи, яка трактується як адаптована система зі зворотним зв'язком, яка виконує ті або інші логістичні функції та складається з двох підсистем (див. рис. 1) і має розвинений зв'язок із зовнішнім середовищем [6, с. 153].

Виходячи з цього, науковці виділяють наступні основні елементи медичного постачання ресурсів у ме-

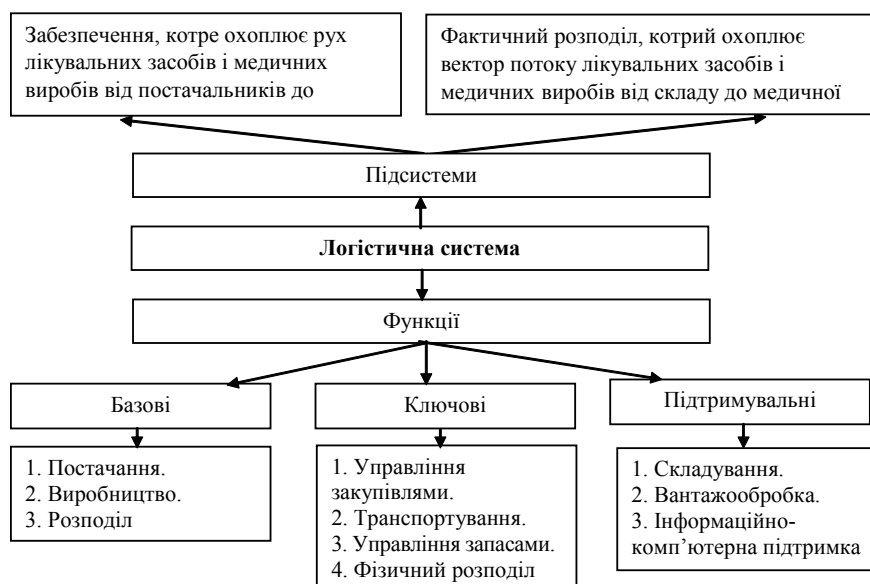

Рис. 1. Основні логістичні функції та підсистеми

Джерело: сформовано на основі джерела: [6, с. 154].

дичні заклади, як-от: виробничі запаси, транспорт, обслуговування, складське господарство, інформаційний зв'язок та контроль [8, с. 20].

Основними ланками внутрішньовиробничої логістичної системи виступають підсистеми: підрозділи медичної установи, які здійснюють організацію закупівлі медичних виробів; аптека медичної установи, приймаюча, що розподіляє і списує витратне медичне майно; структурні підрозділи в яких безпосередньо в процесі надання медичних послуг пацієнтам використовуються медичні вироби і формується інформація про попит на витратні матеріали. Всі підсистеми забезпечують входження ресурсного потоку в систему, проходження всередині її, вихід із системи і, в кінцевому підсумку, ставлення кінцевих споживачів — пацієнтів до одержуваної медичної послуги з певним ресурсним забезпеченням [9, с. 33].

Поруч із традиційними складовими елементами логістики в медицині, як-от: біохімічна та клінічна інженерія, фармацевтичні та медичні послуги, виділяють також складові притаманні для суб'єктів господарювання в цілому, які поступово починають застосовуватися для оптимізації діяльності саме медичних закладів, зокрема кадрова, управлінська, ресурсна та фінансова складові. Основною для виконання всіх подальших дій та прийнятих рішень є використання логістичного підходу до управління медичним закладом.

Реалізація застосування логістичних принципів під час управління медичною установою відбувається із виконанням таких кроків:

— по-перше, це приведення до відповідності реальної структури надання медичної допомоги реальним потребам населення за рахунок ефективного управління поточними процесами в системі охорони здоров'я;

— по-друге, це широке впровадження в практику діяльності медичних закладів економічних регуляторів лікувально-діагностичного процесу в частині розподілу бюджетних ресурсів між закладами охорони здоров'я у відповідності до їх реальних можливостей;

— по-третє — формування у медичному закладі релевантної інформації, яка буде забезпечувати ефективність управління.

Вищезазначена логістична модель організації системи управління закладами охорони здоров'я може бути адаптована до діяльності медичних закладів різного типу та форми власності, і в підсумку дозволить підвищити рівень їх адаптації до роботи у мінливих умовах зовнішнього середовища, насамперед, у випадку пандемії, а, як наслідок, й підвищити ефективність виробничої діяльності по медичному обслуговуванню населення [5, с. 90—91].

У рамках імплементації реформи в системі охорони здоров'я необхідно керуватись інформацією стосовно попиту та пропозиції на медичні вироби й лікарські засоби, використовуючи водночас надані ресурси й обсяги фінансування. Водночас, потрібно врахувати й той факт, наскільки якісні послуги, що надаються медичними закладами. Науковці вважають, що найбільш оптимальним в умовах реформи охорони здоров'я являється процесний підхід до управління медичними закладами, діяльність яких розглядається як задана послідовність ланцюгових операцій, кінцевим результатом яких виступає досягнення клініко-економічного ефекту.

Застосування процесного підходу до управління медичними закладами вимагає не тільки зміни концепції мислення керівників та працівників даних установ, але й врахування всіх елементів якості, адресованих клієнтам системою менеджменту. Процесний підхід в управлінні медичними закладами орієнтований також на залучення працівників не тільки до удосконалення виробничих процесів, але й до усіх без винятків видів діяльності даних установ.

Оскільки на сучасному етапі суб'єкти господарювання медичної сфери орієнтуються на інноваційний тип управління. На основі аналізу, науковці пропонують під час проектування логістичних процесів в управлінні медичними закладами застосовувати структурний підхід до управління, сутність якого полягає в розмежуванні

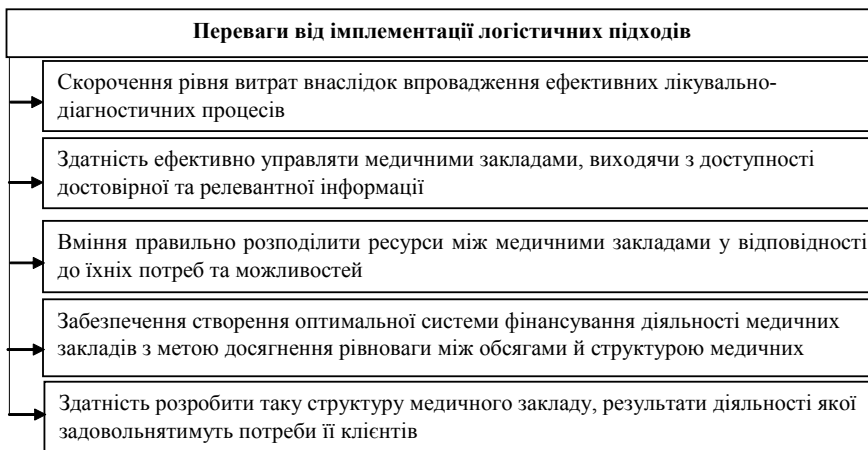

Рис. 2. Переваги від імплементації логістичних підходів

Джерело: сформовано на основі джерела: [11, с. 169].

управлінських функцій між конкретними особами. Проте в рамках застосування структурного підходу виникає недолік невідповідності організаційної структури управління раціональній структурі управління медичними закладами.

У випадку застосування процесного підходу до управління медичним закладом, де така установа є цілісною системою взаємопов'язаних між собою бізнес-процесів, які створюють необхідність переходу на використання ресурсозберігаючої структури управління [10, с. 49—50]. Значна чисельність науковців стверджує про переваги від втілення логістичних підходів у практику діяльності медичних закладів (див. рис. 2) [11, с. 169].

Згідно з концепцією логістичного управління медичним закладом для розвитку логістичних систем необхідно керуватися сформованими принципами логістики. Так принципи логістики доцільно застосовувати в організації роботи рецепсій в медичних закладах, а саме здійснення запису та направлення пацієнта до лікарів різного профілю. Організацію вказаного виду праці, оптимізацію потоків інформації, контроль за створенням черг можна вважати ефективними видами комплексного логістичного аналізу внутрішніх потоків економічних структур.

Пропонуємо також впроваджувати логістичні підходи для оптимізації внутрішніх потоків медичного персоналу та хворих, їхнього забезпечення і обслуговування медичним обладнанням у лікувально-профілактичних установах. Одним з можливих напрямків застосування логістичних підходів у медичному закладі, на наш погляд, є організація взаємодії закладів із службою швидкої допомоги в режимі реального часу. В результаті відбудеться оптимізація потоку хворих до лікарень, усунення піку їхнього перенавантаження, підготовка персоналу та обладнання до прийняття тяжких хворих тощо [6, с. 155].

Значний результат досягається під час застосування логістичних підходів до планування необхідної кількості медичних працівників відповідно до реальних потреб медичного закладу, де дане планування здійснюється за рахунок аналізу кількості звернень пацієнтів по всіх напрямках діяльності роботи медичного закладу, через аналіз ліжко-днів в розрізі відділень лікарні, а також об'ємів проведення медичних процедур та лабораторних досліджень. Все це дозволяє збільшити штат працівників по найбільш розповсюджених напрямках, а також зменшити до оптимального рівня там, де це можливо. Раціоналізація штатної кількості медичних працівників в кінцевому результаті дозволить задовольнити потреби пацієнтів у отриманні своєчасної та якісної медичної допомоги, а для медичного закладу зекономити ресурси на оплату праці та забезпечення робочого місця працівника, який не користувався би належним рівнем попиту.

Стосовно ресурсів у межах медичного закладу до них прийнято відносити медичну техніку, різного виду та спрямування медичні препарати, обладнання, устаткування та інші засоби пов'язані із забезпеченням наданням висококваліфікованої та повноцінної медичної

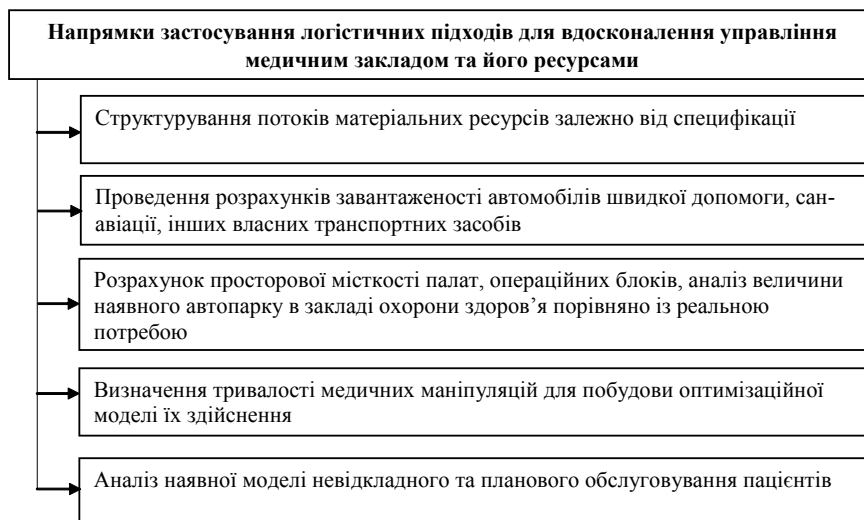

Рис. 3. Основні напрями застосування логістичних підходів для вдосконалення управління медичним закладом та його ресурсами

Джерело: сформовано на основі джерела: [5, с. 97].

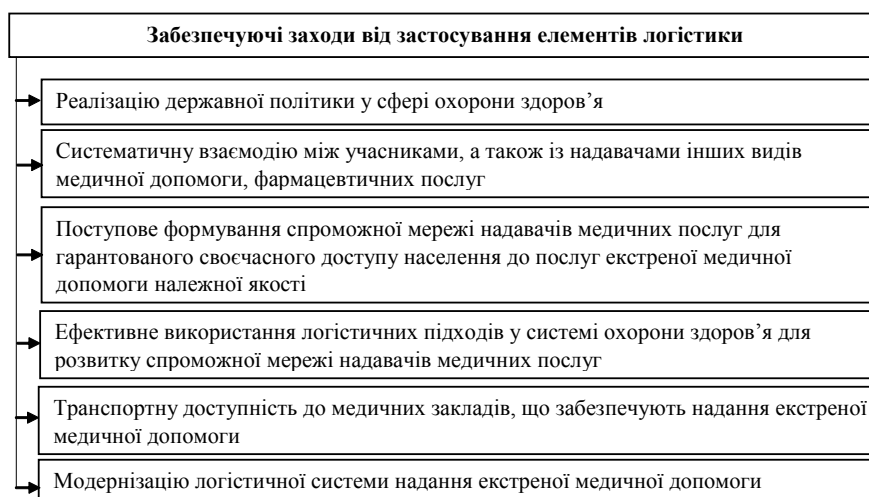

Рис. 4. Забезпечуючі заходи застосування елементів системи логістики

Джерело: сформовано на основі джерела: [13].

допомоги, кадровий склад медичного закладу, фінансові ресурси тощо [12]. Під час організації потоків цих ресурсів прийнято виділяти верхній та нижній рівень постачання. Внутрішні ланцюг постачання в свою чергу розглядається як сукупність принципів складування медичних препаратів, механізмів практичного використання медичного обладнання, а також потоків передачі інформації всередині закладу охорони здоров'я між працівниками та пацієнтами.

Отже, складова ресурсів є найбільш універсальним елементом у структурі медичного закладу, який потребує застосування логістичних принципів для його оптимізації. Відтак розглянемо можливі напрямки застосування елементів системи логістики в управлінні медичним закладом та його ресурсами за допомогою рисунку 3.

Як бачимо із наведеного рисунка, до напрямків управління ресурсами медичного закладу відносять структурування потоків матеріальних ресурсів. Дана структуризація відбувається залежно від наявних специфікацій ресурсів залежно від напрямку їх використання. Такі маніпуляції здійснюються з метою забезпечення своєчасного постачання комплексів матеріальних засобів як основи для безперебійної роботи медичного закладу, що надзвичайно актуально у теперішніх умовах роботи закладів охорони здоров'я, коли відчувається постійна нестача необхідних ресурсів, особливо в сільській місцевості. Використання логістичних інструментів у підсумку повинно забезпечити усунення наявних диспропорцій [5, с. 96—97].

З метою забезпечення ефективного управління медичним закладом застосування елементів системи логістики надасть змогу забезпечити наступні заходи (див. рис. 4) [13].

Оскільки використання методів і технологій логістики оптимізує процеси за показниками входу інформації стосовно обсягів споживаних ресурсів, її отримання та передачі інформації, підвищуючи таким чином якість надання медичної допомоги. Причому логістична підсистема окремо взятого медичного закладу вбудовується в систему ресурсо-забезпечення окремого закладу охорони здоров'я загалом [2, с. 46]. Позитивними сторонами логістичних технологій в медичних

установах є: можливість впливу на стратегію і тактику діяльності установ охорони здоров'я, формування нових конкурентних ринкових переваг в даному сегменті ринку [2, с. 46].

Для реалізації логістичної стратегії в медицині необхідна грамотна система планування, гнучкість і, що найважливіше — інформація. Особливо перспективним є застосування логістичних підходів до ресурсного забезпечення лікувально-профілактичних закладів медичними виробами. Однією з найважливіших завдань макрологістичного підходу до управління забезпеченням лікувального закладу медичними виробами є координація та узгодження цілей виробників, постачальників, підрядників і споживачів витратного медичного майна. На макрорівні внутрішньовиробничі логістичні системи лікувального закладу виступають в якості окремих елементів, проте саме вони задають ритм роботи всієї галузі, є джерелом матеріальних потоків. Водночас в більшості випадків ресурсне забезпечення медичних установ є специфічним та здійснюється за допомогою системи державних закупівель, що може призвести до подовження циклу виконання медичної послуги і створює необхідність мати якийсь резерв ресурсів [7, с. 126—127].

Логістичний підхід до управління медичним закладом націлений на асекурацію раціоналізації поточкових процесів у рамках керованої системи з позиції єдиного матеріалопровідного ланцюга, інтеграція окремих частин якого реалізується на технічному, економічному, методологічному рівнях, а мінімізація витрат часу і ресурсів досягається шляхом оптимізації наскрізного управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками. Таким чином, логістичне управління полягає в цілеспрямованому впливі на логістичні потоки з метою синхронізації їхньої взаємодії і досягнення ефекту синергізму [14, с. 167].

Отже, вся діяльність у зазначеному напрямі інтегрується в єдину логістичну систему медичного закладу. Під час організації та надання медичних послуг логістичний підхід уособлює в собі розгалужену систему взаємодії різних служб, інтеграція результатів роботи яких

дає оптимальну організацію та надання пацієнтам кваліфікованої медичної допомоги. Завдяки розвитку інновацій та застосуванню інноваційного підходу до медичної логістики, вдасться створити контрольоване і регульоване середовище для ефективного виконання різних логістичних процесів у сфері охорони здоров'я і, як наслідок, підвищити окремі показники рівня розвитку регіонів та країни в цілому.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК

Таким чином, все вищесказане дозволяє нам зробити наступні висновки. Застосування логістичних підходів в управлінні медичним закладом є своєрідною галуззю логістики. Медична логістика, будучи сьогодні надзвичайно затребуваною, має значну чисельність об'єктів застосування. Одним з найважливіших елементів медичної логістики являється матеріально-технічне забезпечення медичних закладів. Таким чином, раціонально структуровані логістичні підходи як інструменти підвищення ефективності діяльності медичних закладів, які застосовуються на всіх етапах процесу надання медичної послуги, допомагають досягти максимальної ефективності управління, рівня оптимізації для ефективного виконання основної цілі даних установ — надання висококваліфікованої та своєчасної допомоги населенню та забезпечення високих показників як кінцевих, так і проміжних результатів діяльності медичних установ. У подальшому, спираючись на застосування логістичних підходів в управлінні медичним закладом, з'являється можливість створити контрольоване та регульоване середовище з метою ефективного виконання різноманітних логістичних процесів у сфері охорони здоров'я.

Таким чином, ефективність реалізації логістичних підходів відображає зусилля управлінців у керівництві медичними закладами у процесі реформування сфери охорони здоров'я та застосуванні елементів системи логістики. Перспективи подальших досліджень полягають у здійсненні постійного моніторингу та оцінки стану застосування логістичних підходів в управлінні медичним закладом задля пошуку певних не доопрацьованих та прийнятті відповідних оптимальних рішень задля подальшого функціонування даних установ та забезпечення якісної медичної допомоги.

Література:

1. Медяник Д.І., Липчанський В.О. Особливості ефективності управління закладами охорони здоров'я. Наукові записки. 2016. Вип. 19. С. 22—29.
2. Коломоєць А.В., Михальчук В.М., Толстанов О.К., Гбур З.В. Основні механізми організації логістики управління в сучасному медичному закладі. International scientific and practical conference. 2020. pp. 45—49. Lublin, Republic of Poland. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-81-5-2.10> (дата звернення 23.12.2020).
3. Гайволя О.О., Кочін І.В., Хандога Е.В. Парадигма логістики надання екстреної медичної допомоги в системі управління Державної служби медицини катастроф України. Ключові питання наукових досліджень у сфері медицини у XXI ст.: Матеріали міжнародної наук.-практ.

конференції (м. Одеса, 24—25 січня 2014 р.). Одеса: ГО "Південна фундація медицини", 2014. С. 119—123.

4. Михальчук В.М., Коломоєць А.В. Логістичні підходи в управлінні мережею обласних медичних установ в умовах реформи. Conceptual options for the development of medical science and education: Collective monograph. Riga: Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2020. pp. 457—473. DOI [10.30525/978-9934-588-44-0/22](https://doi.org/10.30525/978-9934-588-44-0/22) (дата звернення 23.12.2020).
5. Коломоєць А.В., Гбур З.В. Складові логістики медичного закладу: кадрова, управлінська ресурсна та фінансова. Наукові перспективи. Серія: Медицина. 2020. № 1 (1). С. 86—101. [https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1\(1\)-86-101](https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1(1)-86-101) (дата звернення 23.12.2020).
6. Коломоєць А.В. Теоретико-методологічні основи поняття "логістики" та "логістичної системи" в управлінні КНП закладом охорони здоров'я. Теорія і практика актуальних наукових досліджень. Матеріали II науково-практичної конференції (м. Дніпро, 28—29 лютого 2020 р.). Херсон: Видавництво "Молодий вчений", 2020. Ч. 1. С. 152—156.
7. Коломоєць А.В., Михальчук В.М., Толстанов О.К. Модель механізму логістики як метод управління медичним закладом. Громадське здоров'я в Україні: реалії, тенденції та перспективи: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ждана В.М. та проф. Голованової І.А. Полтава: ТОВ "Фірма "Техсервіс", 2020. С. 121—130.
8. Філіпішин В.П. Застосування логістичних підходів у роботі лікувально-профілактичних закладів. Проблеми військової охорони здоров'я. 2015. № 4. С. 16—23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prvoz_2015_43_4 (дата звернення 23.12.2020).
9. Коломоєць А.В. Модель механізму логістики в медичному закладі. Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень. Матеріали конференцій МЦНД. 2020. Т. 2. С. 32—35. DOI [10.36074/10.04.2020.v2.07](https://doi.org/10.36074/10.04.2020.v2.07) (дата звернення 23.12.2020).
10. Щербиніна М.Б., Скирда І.Ю. Формування та розвиток структурно-процесної організації в медичних установах. Гастроентерологія: збірник наукових праць. 2012. № 46. С. 48—56.
11. Ціщик Р. В. Аналіз застосування інноваційних логістичних підходів до діяльності медичних установ. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 4 (15). С. 168—172.
12. Фігун Н.В., Дзелендзяк Ю.А. Імітаційне моделювання зовнішньої та внутрішньої логістики медичного закладу. Маркетинг та логістика в системі менеджменту: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. до 200-річчя Львівської політехніки (Львів, 3—5 листопада 2016 р.). Львів, 2016. С. 171—177. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/34878/1/27_171-177.pdf (дата звернення 23.12.2020).
13. Стовбан М.П., Стовбан І.В. Механізм взаємодії обласної та районної клінічної лікарні в межах одного госпітального округу. Наукові перспективи. 2020. № 1 (1). URL: [https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1\(1\)-102-118](https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1(1)-102-118) (дата звернення 23.12.2020).
14. Паласюк Б. Логістичне управління підприємством: сутність і основні принципи. Галицький економічний вісник. Серія: Маркетингово-інноваційні технології управління підприємствами. 2012. № 3 (36). С. 166—170.

References:

1. Medyanyk, D.I. and Lipchansky, V.O. (2016), "Features of the effectiveness of management of health care facilities", *Naukovi zapysky*, vol. 19, pp. 22—29.
2. Kolomojets, A.V. Mikhalechuk, V.M. Tolstanov, O.K. and Hbur, Z.V. (2020), "The main mechanisms of logistics management in a modern medical institution", *International scientific and practical conference, Lublin, Republic of Poland*, pp. 45—49. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-81-5-2.10>.
3. Haivolia, O.O. Kochin, I.B. and Khandoga, E.V. (2014), "Paradigma of logistics of providing emergency medical care in the management system of the State Service for Disaster Medicine of Ukraine", *Kliuchovi pytannia naukovykh doslidzhen u sferi medytsyny u XXI st. Materialy mizhnarodnoi nauk.-prakt. konferentsii (m. Odesa, 24—25 sichnia 2014)*, [Key issues of scientific research in the field of medicine in the XXI century. Materials of international scientific practice. conference (Odessa, January 24—25, 2014)], NGO "Southern Foundation of Medicine", Odessa, Ukraine, pp. 119—123.
4. Mikhalechuk, V.M. and Kolomojets, A.V. (2020), "Logistical approaches in the management of the network of regional medical institutions in terms of reform", *Kontseptualni varianty rozvytku medychnoi nauky ta osvity: Kolektyvna monohrafiia*, [Conceptual options for the development of medical science and education: Collective monograph], Izdavneciba "Baltija Publishing", Riga, Latvia, pp. 457—473. DOI 10.30525 / 978-9934-588-44-0 / 22.
5. Kolomojets, A.V. and Hbur, Z.V. (2020), "Components of logistics of a medical institution: personnel, management resource and financial", *Naukovi perspektyvy. Serii: Medytsyna*, vol. (1), pp. 86—101. [https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1\(1\)-86-101](https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1(1)-86-101).
6. Kolomojets, A.V. (2020), "Theoretical and methodological foundations of the concept of "logistics" and "logistics system" in the management of KNP health care institution", *Teoriia i praktyka aktualnykh naukovykh doslidzhen, Materialy II naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Dnipro, 28—29 liutoho 2020 r.)*. [Theory and practice of current research. Proceedings of the II scientific-practical conference (Dnipro, February 28—29, 2020)], Young Scientist Publishing House, Kherson, Ukraine, vol. 1, pp. 152—156.
7. Kolomojets, A.V. Mikhalechuk, V.M. and Tolstanov, O.K. (2020), "Model of logistics mechanism as a method of medical institution management", *Hromadske zdorovia v Ukraini: realii, tendentsii ta perspektyvy*, [Public health in Ukraine: realities, trends and prospects], LLC "Firm" Techservice", Poltava, Ukraine, pp. 121—130.
8. Filipishyn, V.P. (2015), "Application of logistical approaches in the work of medical establishments", *Problemy viiskovoi okhorony zdorovia*, vol. 4, pp. 16—23, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prvozdz_2015_43_4 (Accessed 23 December 2020).
9. Kolomojets, A.V. (2020), "Model of the mechanism of logistics in a medical institution", *Tradysii i innovatsiini pidkhody do naukovykh doslidzhen. Materialy konferentsii MTsND*, vol. 2, pp. 32—35. DOI 10.36074 / 10.04.2020.v2.07.
10. Shcherbinina, M.B. and Skyrda, I.Y. (2012), "Formation and development of structural-process organization in medical institutions", *Hastroenterolohiia: zbirnyk naukovykh prats*, vol. 46, pp. 48—56.
11. Tsishchyk, R.V. (2019), "Analysis of the application of innovative logistics approaches to the activities of medical institutions", *Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk*, vol. 4 (15), pp. 168—172.
12. Fihun, N.V. and Dzelendziak, Yu.A. (2016), "Simulation modeling of external and internal logistics of a medical institution", *Marketynh ta lohistyka v systemi menedzhmentu: materialy XI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii do 200-richchia Lvivskoi politekhniki (Lviv, 3—5 lystopada 2016 r.)*, [Marketing and logistics in the management system: materials of the XI International scientific-practical conference dedicated to the 200th anniversary of Lviv Polytechnic (Lviv, November 3—5, 2016)], pp. 171—177, available at: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/34878/1/27_171-177.pdf (Accessed 23 December 2020).
13. Stovban, M.P. and Stovban, I.V. (2020), "The mechanism of interaction of regional and district clinical hospital within one hospital district", *Naukovi perspektyvy*, vol. 1 (1), available at: [https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1\(1\)-102-118](https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-1(1)-102-118) (Accessed 23 December 2020).
14. Palasyuk, B. (2012), "Logistics management of the enterprise: the essence and basic principles", *Halytskyi ekonomichnyi visnyk. Serii: Marketynhovo-innovatsiini tekhnolohii upravlinnia pidpriemstvamy*, vol. 3 (36), pp. 166—170.

Стаття надійшла до редакції 31.03.2021 р.

www.dy.nauka.com.ua

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net
тел.: (044) 223-26-28, (044) 458-10-73